

er vist ingen Tvivl om, at Landet har havt Gavn deraf, og at Industrien paa den Maade er betydeligt fremmet. Man skal derfor ikke ønske, at et saadant Foretagende standses paa Halvveien, men at, vi fremdeles maae vedblive ved de Midler, som Staten bevilger saadanne unge Mand, at fremme et gavnligt Formaal, som vil virke til Betsignelse paa mange Maader for vore Medborgere. Jeg agter derfor at stemme for den Sum, som den ærede Minister fra først af har forlangt; kan den ikke gaae igjennem, skal jeg stemme for Underændringsforslaget.

Bregendahl: Naar der med Hensyn til Brøndboringen, som her er bragt paa Bane, var Spørgsmaal om at give et Tilskud fra Statens Side til at udføre et større Foretagende eller til Paabegyndelse af en vidtløftig Plan, vilde jeg finde det fuldkommen i sin Orden, at Thinget ikke gik ind paa en saadan Bevilling, medmindre der fra de paagældende Egne eller de locale Autoriteter visttes Interesse for Sagen selv og en Interesse, som viste sig i Pengespørgsmaalet. Men jeg troer ikke, at dette lettest vilde kunne skee gjennem Amtsraadene efter deres nuværende Organisation, idet de vanskeligt kunne tilveiebringe Pengene dertil. Det er, hvad den foreliggende Sag angaaer, blevet berørt, at en saadan Medvirken kunde skee enten igjennem private Foreninger, som dertil dannede sig, eller ved Hjælp af de allerede bestaaende landoekonomiske Selskaber i de forskjellige Amter, og jeg er ogsaa aldeles overbevist om, at der ad denne Vej vil kunne erholdes private Tilskud, og at det er fra de private Foreninger eller fra de landoekonomiske Selskabers Side, at disse Foretagender skulle fremmes. Men der er en meget nødvendig Betingelse for, at man kan vente en saadan Understøttelse, og denne Betingelse troer jeg rigtignok først maa

bringes tilstede af Regjeringen. Der mangler nemlig i de paagældende Egne den fornødne Sagkundskab til at udarbejde de fornødne Planer for saadanne Foretagender; jeg troer ikke, at dette kan skee alene af Theoretikere, og ei heller alene af Praktikere, naar de ikke ere localiserede paa selve Stedet. Jeg har ikke opfattet den Discussion, som fandt Sted ved Sagens 2den Behandling eller nu idag, anderledes, end at det Pengebeløb, som begjæres fra den ærede Ministers Side til Brøndboring, kun skulde anvendes til at gjøre det muligt at udarbejde en saadan Plan. Saaledes troer jeg, at Summen er begjært af den ærede Indenrigsminister, og jeg maa tilstaae, at jeg anseer det for aldeles nødvendigt, at denne første Udtælling skeer fra Regjeringens Side, for at en privat Medvirken senere kan komme tilstede. Jeg kan derfor ikke andet end stemme for det stillede Ændringsforslag, og navnlig, dersom dette Ændringsforslag, som begjærer en større Sum, forkastes, da for det subsidiaire Forslag, som er stillet af 15 Medlemmer, idet de Bevillinger, som ved disse Forslag ere begjærte, have Hensyn til de foreløbige Undersøgelser med Hensyn til Brøndboringen. Naar det er sagt, at man aldeles ikke mærkede noget Spor til, at der er Interesse hos Private derfor, saa kan jeg dog idetmindste fremføre, at det før 1848, før Krigen Tid, — thi under Krigen kunde man ikke vente, at slige Foretagender skulde kunne skee med nogen Opoffrelse fra Privates Side — i Aarene 1846 eller 1847 er mig bekendt, at der var en Mand, som havde en vis praktisk Indsigt i slige Forhold, og som interesserede sig for at henvende sig til Medborgere, for at faae gjort Forsøg med Brøndboring paa enkelte Steder, og ikke blot Brøndboring, men en Boring, som skulde have til Diemed baade Brøndboring og en geognostisk Undersøgelse.